

Pestprotocol basisschool Op De Groene Alm

Dit pestprotocol heeft als doel:

Alle kinderen mogen zich in hun basisschoolperiode veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen”.

Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.

Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan!

Wat verstaan we onder pesten?

Pesten is iedere situatie waarin een persoon herhaaldelijk het slachtoffer is van geestelijk en/of lichamelijk geweld , vaak bewust, uitgeoefend door één of meer personen.

Signalen van pesterijen kunnen o.a. zijn:

- een bijnaam gebruiken in plaats van de eigen naam
- zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot
- een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven
- een kind wordt voortdurend buitengesloten of gekleineerd
- briefjes doorgeven
- beledigen
- opmerkingen maken over kleding
- isoleren
- buiten school opwachten, slaan of schoppen
- op weg naar huis achterna gaan
- naar het huis van het slachtoffer gaan
- bezittingen afpakken
- schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer

Deze lijst kan nog verder worden uitgebreid: je kunt het zo gek niet bedenken of volwassenen en dus ook leerlingen hebben het bedacht.

Leerkrachten en ouders moeten daarom alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen hun norm overschrijden.

Pesten is een groot maatschappelijk probleem dat overal voorkomt. Het is onze verantwoordelijkheid om een veilig klimaat op school te scheppen waarin iedereen zich prettig en gewaardeerd voelt. Wij willen door onze houding pesten zoveel mogelijk proberen te voorkomen en daar waar wij het toch signaleren, direct aanpakken. Wij hebben daarbij de steun van ouders nodig.

Wat doen wij aan preventie van pestgedrag?

Op onze school hebben wij een visie ontwikkeld waarin het welbevinden, de betrokkenheid en de verbondenheid van de kinderen centraal staan. Deze visie kunt u terugvinden onder het kopje visie in onze schoolgids.

Onze basisregels staan centraal:

Wat ik doe is goed voor mij en de ander en/of voor de groep

Ik doe mijn werk zo goed als ik kan

Ik zorg goed voor mijn omgeving

In de school ben ik rustig, rennen en roepen kan ik buiten

We werken aan de sociaal/emotionele ontwikkeling.

Met de Kanjertraining en ons programma voor religieuze vorming besteden wij aandacht aan normen en waarden en het omgaan met elkaar.

We spreken kinderen consequent aan op hun gedrag.

Het voorbeeld van de leerkrachten (en thuis de ouders) is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en de leerlingen wordt niet geaccepteerd. Wij nemen duidelijk stelling tegen dergelijke gedragingen.

Stelregels voor het hanteren, signaleren en bespreekbaar maken van pesten.

REGEL 1:

Een belangrijke stelregel is dat het inschakelen van de leerkracht niet wordt opgevat als klikken. Vanaf de kleutergroep brengen we kinderen dit al bij:

je mag niet klikken, maar..... als je wordt gepest of als je ruzie met een ander hebt en je komt je er zelf niet uit dan mag je hulp aan de leerkracht vragen. Dit wordt niet gezien als klikken.

REGEL 2:

Een tweede stelregel is dat een medeleerling ook de verantwoordelijkheid heeft om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.

REGEL 3:

Samenwerken zonder bemoeienissen:

school en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie.

Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen.

Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te komen lossen.

Bij problemen van pesten zullen de directie en de leerkrachten hun verantwoordelijkheid (moeten) nemen en indien nodig overleg voeren met de ouders.

De inbreng van de ouders richt zich vooral op het aanreiken van informatie, het geven van suggesties en het ondersteunen van de aanpak van de school.

De leerkracht is het aanspreekpunt bij signalen van pestgedrag.

Aanpak van ruzie en pestgedrag in 4 stappen:

(gebaseerd op het hoofdstuk conflicthantering uit de Kanjertraining map)

Wanneer leerlingen ruzie met elkaar hebben en/of elkaar pesten proberen zij en wij:

STAP 1:

Er eerst zelf (en samen) uit te komen. (door ik-boodschappen te geven. "ik vind het niet fijn dat jij zo tegen mij doet. Ik wil dat je ermee stopt") Zo nodig samen zoeken naar een oplossing.

STAP 2:

Op het moment dat een van de leerlingen er niet uitkomt (in feite het onderspit delft en verliezer of zondebok wordt) heeft deze het recht en de plicht het probleem aan de meester of juf voor te leggen. (ook leren wij kinderen aan steun te zoeken bij anderen als zij een probleem hebben met een pester)

STAP 3:

De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderingsgesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken.

De leerkracht bespreekt de rol die zowel gepeste als pester hadden in deze situatie en bespreekt de alternatieven. Wat zou je anders hebben kunnen doen? Wat zou je gedaan hebben als je een KANJER was? Bij herhaling van pesterijen / ruzies tussen dezelfde leerlingen volgt stap 4.

STAP 4:

Bij herhaaldelijke ruzie/ pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een bestraffend gesprek met de leerling die pest /ruzie maakt.

De mate van bestraffen hangt af van hoelang de pester door blijft gaan met zijn/haar pestgedrag, de zwaarte van het pesten en de mate waarin verbetering wordt vertoond in zijn / haar gedrag.

De leerling krijgt een OEPS-kaart (bijlage 1), deze kaart moet door de ouders ondertekend worden en er volgt contact met de ouders. Na 3 OEPS-kaarten volgt er een gesprek op school met de ouders.

Leerkracht(en) en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing. Heeft bovenstaande niet voldoende effect dan kan schorsing of verwijdering het gevolg zijn. Het pesten moet gemeld worden bij de intern contactpersoon van de school en wordt door de leerkracht geregistreerd als notitie in het dossier van het kind.

De leerkracht biedt altijd hulp aan de gepeste en corrigeert de pester, indien nodig in overleg met de ouders en/of externe deskundigen.

Consequenties bij pesten

De leerkracht heeft het idee dat er sprake is van onderhuids pesten:

In zo'n geval stelt de leerkracht een algemeen probleem aan de orde om langs die weg bij het probleem in de klas te komen.

De leerkracht ziet dat een leerling wordt gepest
(of de gepeste of medeleerlingen komen het bij hem melden)

En vervolgens leveren stap 1 tm 4 geen positief resultaat op voor de gepeste.

De leerkracht neemt duidelijk een stelling in.

- OEPS kaart invullen door /met pester en thuis laten ondertekenen (Ouders inlichten dat er een OEPS kaart mee naar huis komt door te bellen of met een begeleidend briefje met het verzoek contact op te nemen)
- (keuze) Apart zetten
- (keuze) Een of meerdere pauzes binnen blijven
- (keuze) Nablijven tot alle kinderen naar huis vertrokken zijn (ouders inlichten)
- (keuze) Een schriftelijke opdracht zoals een stelopdracht of tekening over de toedracht en zijn of haar rol in het pestprobleem
- Door gesprek: bewustwording voor wat hij met het gepeste kind doet
- Afspraken maken met de pester over gedragsveranderingen. De naleving van deze afspraken komen aan het einde van iedere week (voor een periode) in een kort gesprek aan de orde.
- Contact opnemen met de ouders van de gepeste leerling om ze te informeren of anders een briefje meegeven met het verzoek of ze contact opnemen met de school. Aangeven welke stappen gezet worden.

Een gesprek met de ouders, als voorgaande acties op niets uitlopen. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken. De school heeft alle activiteiten vastgelegd op de OEPS-kaarten die in het leerlingvolgsysteem bewaard worden en de school heeft al het mogelijke gedaan om een einde te maken aan het pestprobleem.

Bij aanhoudend pestgedrag kan sprake zijn van schorsing en deskundige hulp wordt ingeschakeld zoals de Schoolbegeleidingsdienst, de schoolarts van de GGD of schoolmaatschappelijk werk of het JAT (jeugdadviesteam)

Bij aanhoudend pestgedrag kan er voor gekozen worden om een leerling na schorsing (tijdelijk) in een andere groep te plaatsen, binnen de school. Ook het (tijdelijk) plaatsen op een andere school behoort tot de mogelijkheden. (hiervoor verwijzen wij ook naar de regels die de afdeling leerplicht hanteert voor schorsing en verwijdering)

Adviezen :

aan de leerkrachten van onze school:

Begeleiding van de groep waarin gepest wordt:

Meld het aan je collega's

Maak het probleem bespreekbaar. Neem daarbij alle kinderen even serieus.

Maak gebruik van de materialen die we op school hebben!

Voor groepen 0 t/m 4 is het boek van Luk Depondt, Een vuurspuwend monster(tje) een aanrader.

Hierin staan verhalen, gedichten enz. in om in de klas te gebruiken, maar ook nuttige tips voor leerkrachten en ouders. (ISBN 9054612533)

Kijk in de handleiding van de kanjertraining onder conflicthantering.

Bij jeugdzorg/GGD zijn verschillende projecten beschikbaar.

Er is een overzicht van materialen en verwijzingen voor groepen 0 t/m 8. (bijlage 2)

Begeleiding van de gepeste leerling:

Medeleven tonen, luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest.

Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor, tijdens en na het pesten.

Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken. De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren. Denk aan de kanjertraining! Tijgertje.

Zoeken en oefenen van een andere reactie, b.v. je niet afzonderen.

Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest.

Nagaan welke oplossing het kind zelf wil.

Sterke kanten van de leerling benadrukken.

Belonen (schouderklopjes) als de leerling zich anders/beter opstelt.

Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s).

Het gepeste kind niet overbeschermen, b.v. naar school brengen of 'ik zal het de pesters wel eens gaan vertellen'. Hiermee plaats je het gepeste kind juist in een uitzonderingspositie waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen.

Corrigeren van de pester:

Praten; zoeken naar de reden van het ruzie maken/pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen)

Laten inzien wat het effect van zijn/haar gedrag is voor de gepeste.

Bestrafen en excuses aan laten bieden.

In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft.

Pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan deze regel; straffen als het kind wel pest – belonen (schouderklopjes) als kind zich aan de regels houdt.

Kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de 'stop-eerst-nadenken-houding' of een andere manier van gedrag aanleren.

Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten? *

Zoeken van een sport of club; waar kan het kind ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn.

Inschakelen hulp; sociale vaardigheidstrainingen; Jeugdgezondheidszorg; huisarts; GGD.

*Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn:

Een problematische thuissituatie.

Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen).

Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt.

Voortdurend met elkaar de competitie aan gaan.

Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt.

Adviezen aan de ouders van onze school:

Ouders van gepeste kinderen:

Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.

Raak niet in paniek: elk kind loopt kans gepest te worden.

Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.

Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.

Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen.

Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.

Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Leer het kind niet te gaan slaan, maar geef het tips om te vertellen dat het moet stoppen en dat hij/zij het niet leuk vindt wat er gebeurt.

Ouders van kinderen die pesten:

Neem het probleem van uw kind serieus.

Raak niet in paniek: elk kind loopt kans om pester te worden.

Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.

Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.

Besteed extra aandacht aan uw kind.

Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.

Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.

Maak uw kind duidelijk dat u achter het beleid van school staat.

Alle andere ouders:

Neem de ouders van het gepeste kind serieus.

Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.

Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.

Geef zelf het goede voorbeeld.

Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

Leer uw kind voor anderen op te komen.

Bijlage 2:

Lijst met materialen die ingezet kunnen worden bij peestsituaties.

Leerkrachten.

Natuurlijk kun je altijd bij je collega's terecht.

Informatie over pesten kun je vinden op:

www.pestweb.nl

www.pestten.net

Literatuur:

•Pesten op school, leersuggesties voor leerkrachten. Bob van der Meer. ISBN 9023232399

•Pesten, gedaan ermee! Hoe omgaan met pesterijen? Gie Deboutte. ISBN 9075640013

•Treiteren op school. Dan Olweus. ISBN 9052560781

Onderbouw.

•Ik kan niet slapen! Ingrid en Dieter Schubert.

•Ik neem het niet meer! Stasia Kramer

•Erge Ellie en nare Nellie. Rindert Kromhout

•Een klap voor de grap. Erik van Os

•Altijd moeten ze mij hebben. An de Bode

- Pudding Tarzan. Ole Lund Kirkegaard
- Uit serie Kijk en beleef:
 - Deel 4: Ruzie
 - Deel 5: Plagen
 - Deel 6: Anders zijn
 - Deel 7: Eerlijk zijn
 - Deel 15: Weerbaar zijn
- Ze pesten me. Jos van Hest
- Rikki. Guido van Genechten

Bovenbouw.

- Geweld? Voor geen geld!
 - Het biggetje en het varken
 - De kater en het muisje
 - De worm en de vogels
 - De mol en de aapjes
 - De kamelen en de dromedaris
 - Wolven tegen wolven)

Tweelingboeken (met handleiding)

- een domme zet
- twee druppels water
- verstoppertje
- rare sprongen

Kinderkwaliteitenspel

- De achttiende ramp. Betsy Byars
- Benen in de kast. Heleen Vissinga
- De jongen met de kip. Imme Dros
- De onzichtbare indiaan. Janosch
- De gemaskerde wreker. Klaas van Assen
- Weg met Josefien. Roger Collinson
- De grap. Thea Dubelaar
- Treiterkoppen. Mieke van Hooft
- Tirannen. Aidan Chambers
- Ze pesten me. Jos van Hest

Meer informatie en korte inhoud van bovenstaande boeken, kun je vinden in het boekwerk: KINDERBOEKEN over gevoelens.

- Spijt. Carry Slee. (Dit boek is op school aanwezig, groep 7)
- De club van lelijke kinderen. Koos Meinderts. ISBN 9021618141
- Jij moet stelen. Peter Vervloed. ISBN 9027633932
- De kamelen en de dromedaris. Sylvie Girardet. ISBN 9077343040
- Het biggetje en het varken. Sylvie Girardet. ISBN 9077343032
- Wolven tegen wolven. Sylvie Gerardet. ISBN 9077343016

Ouders.

Pesten bij kinderen. Munro Sheila. ISBN 90447-00871

Het boek richt zich op de ouders van de kinderen die gepest worden, maar ook op de ouders van de pestkop zelf. Het boek is voornamelijk gericht op de ouders van kinderen van de basisschool

Oepskaart (bijlage 1 van het pestprotocol)

Naam:		
Leerkracht:	Groep:	Datum:
Wie is de pester		
Wie wordt gepest: (alleen vermelden op de kopie van de leerkracht niet op de kaart die mee naar huis gaat met de pester.)		
De ouders van de gepeste leerling worden geïnformeerd.		
<u>De situatie waarin gepest werd:</u>		
<u>Welke consquenties uit de fase 4.1 de leerkracht toepast:</u>		
<u>Reactie (kind/ouder) op de oepskaart:</u>		
<u>Evaluatie pestgedrag na ongeveer 3 weken:</u>		